

OPETTAJAN OHJE

AIHE: Digitaide	LAITE: PC-tietokone, Chromebook TAI iPad
LUOKKA-ASTE: 6	SOVELLUS: Canvas (Chromebook ja Windows) Tayasui Sketches (Ipad) Tunneilla käytettävä kuvankäsittely sovellus: SnapSeed (Ipad) Valmiiden töiden esittelyyn esimerkiksi: Padlet (Chromebook ja Windows)
KALENTERIN KOHTA: 55	LYHYT KUVAUS: Pohditaan, mitä digitaide on. Tarkastellaan digitaidetta internetistä. Tehdään digitaideprojekteja piirustusohjelmilla. Kirjoitetaan tarina. Tehdään kuvataideportfolio.
AIKATAULUEHDOTUS:	
OPPIAINEET: Kuvataide, äidinkieli ja suomen kieli	

Digitaitokalenterin kohta 55

Harjoitellaan kuvankäsittelyä esimerkiksi muokkaamalla kuvankäsittelyohjelmalla omaa kuvataidetyötä (esim. Snapseed). Tehdään digitaalinen piirros sovitusta aiheesta (esim. Canvas, Tayasui Sketches, Paper by FiftyThree). Otetaan kuvia omista töistä ja siirretään ne pilvipalveluun (esim. oma kuvataideportfolio).

Pedagogiset vinkit

Oppilaat pääsevät havainnoimaan, tulkitsemaan ja tuottamaan digitaidetta. Omat kokemukset, mielikuvitus ja kokeileminen luovat perustan opetukselle. Opetuksen on tarkoitus kehittää oppilaiden kriittistä ajattelua ja kannustaa katsomaan omia valokuvia tai kuvataiteen töitä tarkemmin.

Keskeiset käsitteet

DIGITAIDE

Digitaide on taiteellista työtä, joka käyttää digitaalista teknologiaa osana luomis- tai esitysprosessia. Se on siis oma taiteenlaji, jossa käytetään apuna tietokonetta.

Työskentelyohjeet

Esitysmateriaalin rakenne:

1. Aloituskuva
2. Digitaide – taidetta digitaalisessa muodossa
3. Digitaide internetissä
4. Digitaiteen projekteja
  - 4.1. Musiikin tunnelmasta digitaidetta
  - 4.2. Luo taiteellinen kuvakollaasi
  - 4.3. Muokkaa kuvataiteen työtäsi
  - 4.4. Yhdistä kuva, piirros ja tarina
  - 4.5. Tee kuvataideportfolio

DIGITAIDE – TAIDETTA DIGITAALISESSA MUODOSSA

DIGITAIDE - taidetta digitaalisessa muodossa

- On oma taiteenlajinsa, jossa käytetään apuna tietokonetta
- Digitaaliseen taiteeseen luetaan muun muassa piirroksia, graafiset teokset, valokuvat, videot, animaatiot tai niiden yhdistelmät.
- Mikä voisi olla viereisen kuvan viesti/sanoma?

Digitaalinen taide herättää monia ajatuksia. Toiset pitävät sitä yhdenvertaisena muun taiteen rinnalla ja toiset eivät arvosta sitä taiteena. Digitaalisen taiteen työtavat poikkeavat osin perinteisistä, mutta se ei välttämättä tee työstä yhtään sen helpompaa. Alan työkalut myös kehittyvät koko ajan tietotekniikan kehityksen mukaisesti.

DIGITAIDE INTERNETISSÄ

DIGITAIDE INTERNETISSÄ

- Digitaide on myyty huutokaupoissa ennätyshintaan. Yksi kuuluisa teos on "Everydays - The First 5000 Days", joka myytiin 58 miljoonalla eurolla. Teoksen on tehnyt yhdysvaltalainen Beeble. Hän aloitti kuvan tekemisen vuonna 2007. Teos on vain digitaalisessa muodossa ja koostuu 5000 pienestä digitaalisesta kuvasta. Teoksen huutaja sai hänelle rekisteröidyn NFT-tiedoston, joka todistaa hänet teoksen omistajaksi. Tekijänoikeus jää silti taiteilijalle.
- **Lähteet:** Christie's, The Verge, Svenska Dagbladet, Wikipedia.

Hae ja arvioi digitaideita Googlen kuvahausta:

- Everydays - The First 5000 Days
- Alberto Seveso
- Illustration art

NFT on kryptovaluuttateknikka, jossa yksilöidään virtuaalisia kohteita ja kirjataan niiden omistussuhteita lohkoketjujen avulla. NFT on digitaalinen keräiltävä "valuutta", kuten taideteos, video tai kuva. Halutessasi voit omistaa esimerkiksi jonkin suosikkimeemisi.

Digitaalisen projektteja

Piirustusohjelmat:

- Internet: Canvas (rajoittunut toiminnallisuus)
- Ipad (suositeltu): Tayasui Sketches

Projektit (selitykset seuraavilla dioilla):

1. Musiikin tunnelmasta digitaideetta (Tayasui Sketches ja Canvas)
2. Luo taiteellinen kuvakollaasi (Tayasui Sketches)
3. Muokkaa kuvataiteen työtäsi (SnapSeed)
4. Yhdistä kuva, piirros ja tarina (Tayasui Sketches)
5. Kuvataideportfolio (Onedrive ja PowerPoint)

Seuraavissa dioissa kuvataan digitaalisen projektteja. Opettaja voi valita, mitä niistä haluaa ryhmän kanssa käyttää. Neljään ensimmäiseen projektiin kuluu tunnista kahteen ja viidenteen kuvataideportfolioon voi mennä enemmänkin.

MUSIIKIN TUNNELMASTA DIGITAIDETTA

1. Musiikin tunnelmasta digitaideetta (Canvas)

- Avaa Canvas-sovellus
- Piirretään kolme kuvaa musiikin tunnelman mukaan:
  - Anna piirroksen kertoa, mitä kuulet
  - Kuvittele, että kynäsi on musiikkiin reagoiva tutka tai musiikki voi viedä sinut paikkaan, jonka haluat piirtää.
  - Kynän liikkeet voivat jäljitellä musiikkia tai musiikki voi saada sinut kuvan tunnelmaan
- Esittele kuvat opettajan ohjeen mukaan
- Esim. ladatakka kuvat Padlettiin

Ennen aloitusta voi tutustua Canvas-sovellukseen, jos se ei ole oppilaille tuttu. Canvas löytyy tietokoneen selaimesta, eikä siihen ole pakko kirjautua.

Opettaja voi käyttää musiikkina seuraavia eritunnelmaisia ehdotuksia tai valita musiikit itse. Jokaista musiikkia kohden tehdään uusi piirustus.

1. Vuorenkuningaan luolassa
2. Sandstorm
3. River flows in you.

Kuvien esittelyyn voi käyttää esimerkiksi Padlet-sovellusta. Opettajan pitää silloin kirjautua Padlettiin. Luo Padlet, valitse sarake. Voit nimetä sarakkeita aiheen mukaan. Oppilaat voivat liittyä sivustolle QR-koodia tai linkkiä käyttäen ja lisätä kuviaan sinne. Kuvia voi sitten tarkastella yhdessä. HUOM! Oppilaat eivät saa kirjautua Padlettiin.

2. Luo taiteellinen kuvakollaasi

1. Ota tai valitse 3-5 samantyylistä kuvaa ja muokkaa niitä tarvittaessa
2. Avaa Tayasui Sketches sovellus
3. Luo +-painikkeesta uusi työ ja lisää haluamasi kuvat taustalle
4. Koristele tausta taiteellisesti
5. Esittele työsi parille tai pitäkää näyttely

LUO TAITEELLINEN KUVAKOLLAASI

Tähän opettaja voi antaa tarvittaessa lisäohjeita tai rajata aihetta, jos haluaa.

MUOKKAA KUVATAITEEN TYÖTÄSI

3. Muokkaa kuvataiteen työtäsi

1. Avaa SnapSeed
2. Luo uusi työ
3. Ota kuva kameralla kuvataiteen työstäsi
4. Aloita muokkaaminen ja tee työstäsi esimerkiksi:
  - Mustavalkoinen
  - Värikäs
  - Synkkä
  - Vanhanaikainen
  - Jokin muu...kokeile
5. Esittele muokattu kuva opettajan ohjeen mukaisesti

Digitaitokalenterista kohdasta A24 Valokuvaus ja kuvankäsittely löytyy ohjevideo SnapSeed-kuvankäsittelyyn, jos oppilaat eivät ole sovellusta ennen käyttäneet.

YHDISTÄ KUVA, PIIRROS JA TARINA

4. Yhdistä kuva, piirros ja tarina

1. Avaa Tayasui Sketches-sovellus iPadilta.
2. Valitse uusi
3. Lataa kolmen pisteen kohdalta ota valokuva työsi pohjaksi. Käytä kuvaa ja hyväksy.
4. Kuvaa esimerkiksi joku esine tai jotakin hyvin pelkistettyä taustalla. Näit jätät tilaa omalle luovuudelle.
5. Käytä kuvaa ja hyväksy.
6. Piirrä kuvaan joku hahmo tai tapahtuma.
7. Kirjoita tarina, johon kuva liittyy.
8. Esitteleä digitaletyönne opettajan ohjeen mukaan.

Tässä voi määritellä tarkemmin, mistä aiheesta kuva tehdään tai antaa oppilaiden valita itse. Myös tarinan osalta opettaja voi määritellä laajuuden ja muut ohjeet.

TEE KUVATAIDEPORTFOLIO

5. Tee kuvataideportfolio
- Hyödyntää vanhoja tai tekee uusia kuvataiteita (kaikki käy)
  - Kuvataiteita tarvittaessa iPadilla ja ladatkaa ne OneDriveen
    - Ohje: kirjaudu iPadilla Edupalveluihin, avaa OneDrive ja lataa palvelimeen.
  - Kirjautu tietokoneella OneDriveen ja tee uusi PowerPoint
    - Tee esityksen kansisivu
    - Lisää kuvataiteen työ yksi kerrallaan yhdelle sivulle ja kirjoita:
      - Miten työn idea kehittyi?
      - Mikä työssä onnistui hyvin?
      - Mitä haluaisit tehdä toisin?
  - Jaa PowerPoint-esitys opettajalle

Itkevä maapallo

- Työn idea kehittyi ihmisten jatkuvasta roskaamisesta
- Onnistuin ilmaisemaan itseäni ja hienosti tuomaan aidon valokuvan roskista teokseen
- Haluaisin silmän tilalle kekksiä jotain omaperisempää

Tämän portfolion avulla oppilas saa halutessaan itselleen talteen kaikki kuvataiteen työnsä. Harjoitteen avulla oppilas oppii arvioimaan omaa työskentelyään ja töitään. Opettajalle materiaali toimii hyvänä arviointimateriaalina. Harjoite treenaa myös mukavasti OneDriven ja PowerPointin käyttöä, kuvien lataamista ja liittämistä sekä oman projektin jakamista.

Työskentelyohjeet oppilaille

Oppilaille tarkoitetut ohjeet löytyvät erillisestä esitysmateriaalista.

Oheismateriaalit ja linkit

Ohjelmointi luovana tekemisenä

Ohjelmoinnin yhteyttä visuaaliseen ilmaisuun voi harjoitella esimerkiksi ilmaisten **Mehackit-kurssimateriaalien** avulla. Niitä pääsee kokeilemaan <https://editor.p5js.org/-ympäristössä>. Nämä harjoitukset vaativat kyllä jo paljon taitoa ja innostusta.